

ชื่อเรื่อง : การปรับปรุงกิจกรรมนักศึกษาขาดความรับผิดชอบต่อการเรียนวิชา เกิดเพื่อการค้า

รหัส 3502-2211 โดยการสอนแบบร่วมแรงร่วมใจและปรับปรุงกิจกรรมแบบยอมรับ

ชื่อผู้วิจัย : นางนัยนา หิรัญญาชาติธาดา อาจารย์ 3 ระดับ 8

ชื่อสถานศึกษา : วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบูรณ์

บทคัดย่อ

การเรียนการสอนรายวิชาเกิดเพื่อการค้า รหัส 3502-2211 ใน 3 สัปดาห์แรกพบว่า นักศึกษา ปวส.2/1 มีความรับผิดชอบน้อย ซึ่งจะมีผลเสียต่อการผลิตเกิด การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงกิจกรรมของนักศึกษา ระดับชั้น ปวส.2/1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียน วิชาเกิดเพื่อการค้า โดยรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ปฏิบัติการสอนนักศึกษา จำนวน 22 คน แบบร่วมแรงร่วมใจ ปรับปรุงกิจกรรมแบบยอมรับและสังเกตพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักศึกษา 6 ด้าน ได้แก่ การเข้าชั้นเรียน การใช้ อุปกรณ์ในโรงเรียนปฏิบัติงานเกิด การปฏิบัติตามระเบียบการใช้โรงเรียนปฏิบัติงานเกิด การทำเวรในโรงเรียน ปฏิบัติงานเกิด การทำงานที่มอบหมายจากผู้สอน และการทำงานที่มอบหมายจากกลุ่ม แล้วรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ สรุปผลโดยใช้สถิติค่าร้อยละ

สรุปผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมนักศึกษาที่มีความรับผิดชอบเพิ่มขึ้น (เดิมร้อยละ 39.39 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 100) และความรับผิดชอบอันดับแรกที่นักศึกษาทุกคนปฏิบัติได้ผ่านเกณฑ์คือ การเข้าชั้นเรียนและการทำเวรในโรงเรียน ปฏิบัติงานเกิด (ในสัปดาห์ที่ 6) รองลงมา คือการทำงานที่มอบหมายจากผู้สอน (ในสัปดาห์ที่ 7)

การปรับปรุงกิจกรรมนักศึกษาขาดความรับผิดชอบต่อการเรียนวิชาเห็ดเพื่อการค้า
รหัส 3502-2211 โดยการสอนแบบร่วมแรงร่วมใจและปรับปรุงกิจกรรมแบบยอมรับ
นางนัยนา หิรัญญาชาติธาดา*

ความเป็นมาของการวิจัย

การเรียนการสอนในรายวิชา เห็ดเพื่อการค้า รหัส 3502-2211 ใน 3 สัปดาห์แรก พบว่า นักศึกษา
ปวส.2/1 มีความรับผิดชอบน้อย ซึ่งจะมีผลเสียต่อการผลิตเห็ด โดยดูจากการตรงต่อเวลาของการเข้าชั้นเรียน
การส่งงานที่มอบหมาย ฯลฯ ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษายู่ในระหว่างฝึกงานภายในสถานศึกษา ทำให้หนี้อยจากการ
ปฏิบัติงาน จากการศึกษาเอกสาร พบว่า นวัตกรรมสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เช่น รูปแบบการสอนแบบร่วมแรง
ร่วมใจ เป็นการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นสภาพแวดล้อมทางการเรียนให้กับผู้เรียนเป็นการผสมผสานระหว่างทักษะ
การอยู่ร่วมกันในสังคมกับทักษะด้านเนื้อหาวิชาการต่าง ๆ โดยให้ผู้เรียนได้อยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม ช่วยกันทำงานและ
แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน โดยแต่ละกลุ่มต้องประกอบไปด้วยผู้เรียนที่มีความรู้ ความสามารถแตกต่างกัน
เพื่อที่จะให้ผู้เรียนที่เก่งช่วยเหลือผู้เรียนที่อ่อน ความสำเร็จของบุคคล คือความสำเร็จของกลุ่ม ดังนั้นเพื่อให้นักศึกษาได้
มีความรับผิดชอบต่อการเรียนวิชา เห็ดเพื่อการค้ามากขึ้น ผู้สอนจึงเลือกวิธีการสอนแบบร่วมแรงร่วมใจ และปรับ
ปรุงกิจกรรมแบบยอมรับมาใช้ในการปรับปรุงกิจกรรมความรับผิดชอบของนักศึกษา โดยเน้นการปฏิบัติงานเป็นกลุ่ม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อปรับปรุงกิจกรรมของนักศึกษา ชั้น ปวส.2/1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 สาขาวิชาพืชศาสตร์
จำนวน 22 คน ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนวิชา เห็ดเพื่อการค้า รหัส 3502-2211

การตรวจเอกสาร

1. รายวิชาเห็ดเพื่อการค้า (Commercial Mushroom) รหัส 3501-2211
2. ความหมายของการสอนแบบร่วมแรงร่วมใจ (Cooperative Learning)
3. รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมแรงร่วมใจ
4. การสังเกตพฤติกรรมการร่วมแรงร่วมใจในชั้นเรียน

รายวิชา เห็ดเพื่อการค้า รหัส 3501-2211

เป็นรายวิชาหนึ่งที่เปิดสอนในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบูรณ์ ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นสูง พุทธศักราช 2546 ประเภทวิชา เกษตรกรรม สาขาวิชาพืชศาสตร์ (กระทรวงศึกษาธิการ 2546 : 156) มีเวลา
เรียน 4 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ 3 หน่วยกิต มีจุดประสงค์รายวิชา เพื่อให้ให้นักศึกษา

1. เข้าใจความสำคัญ หลักการและกระบวนการผลิตเห็ดเพื่อการค้า
2. สามารถวิเคราะห์ วางแผนและจัดการผลิตเห็ดเพื่อการค้าตามหลักการและกระบวนการโดยใช้เทคโนโลยีใน
การเพิ่มผลผลิตเห็ด
3. มีเจตคติที่ดีต่อการพัฒนาอาชีพการผลิตเห็ด และมีกิจนิสัยในการทำงาน ด้านความรับผิดชอบ มีคุณธรรม
จริยธรรม ขยันและอดทน

ความหมายของการสอนแบบร่วมแรงร่วมใจ

เป็นการจัดการเรียนที่แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ สมาชิกในกลุ่มมีความสามารถแตกต่างกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีการช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งกันและกันและมีความรับผิดชอบร่วมกันทั้งในส่วนตนและส่วนรวม เพื่อให้เพื่อกลุ่มประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด (ไสว พักขาว 2542 : 132)

รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมแรงร่วมใจ

ที่นิยมใช้ในปัจจุบันมี 7 รูปแบบ ดังนี้

1. จิกซอ (Jigsaw) เป็นการสอนที่อาศัยแนวคิดการต่อภาพ นักเรียนแต่ละคนจะได้ศึกษาจากหัวข้อย่อยของเนื้อหาทั้งหมดจากเอกสารที่ครูจัดให้ นักเรียนจะทำงานเป็นกลุ่มกับเพื่อนที่ได้รับมอบหมายให้ศึกษาหัวข้อย่อยเดียวกัน และกลับไปอธิบายให้เพื่อนสมาชิกในกลุ่มพื้นฐานของตนเอง

2. STAD (Student Teams – Achievement Division) เป็นการสอนแบบเป็นทีม มีการนำเสนอสิ่งที่เรียนทำงานเป็นกลุ่ม ทดสอบย่อยโดยนักเรียนต่างคนต่างทำ และมีการรับรองผลงานของกลุ่มโดยการประกาศคะแนนของกลุ่มแต่ละกลุ่มให้ทราบ ซึ่งการทดสอบย่อยเพื่อประเมินความรู้จะเป็นตัวกระตุ้นความรับผิดชอบของนักเรียนแต่ละคน

3. LT (Learning Together : LT) เป็นการสอนที่มีการกำหนดสถานการณ์และเงื่อนไขให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม ให้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น แบ่งปันเอกสาร แบ่งงานที่เหมาะสมและการให้รางวัล

4. TAI (Team Assisted Individualization) เป็นการสอนโดยให้นักเรียนได้ลงมือทำกิจกรรมในการเรียนได้ด้วยตนเอง และส่งเสริมความร่วมมือภายในกลุ่ม มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้และปฏิสัมพันธ์ทางสังคม

5. TGT (Teams - Games - Tournaments) เป็นการสอนแบบร่วมมือกันแข่งขันทำกิจกรรม กลุ่มใดมีแต้มโบนัสนสูงสุดจะให้รางวัล หรือติดประกาศไว้ในมุมข่าวของห้อง

6. GI (Group Investigation) เป็นการสอนที่มอบหมายความรับผิดชอบอย่างสูงให้กับนักเรียน ในการที่จะบ่งชี้ว่าเรียนอะไร ในการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์และตีความหมายของสิ่งที่ศึกษาโดยเน้นการสื่อความหมายและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของกันและกันในการทำงาน

7. โปรแกรม CIRC (Cooperative Intergrated Reading and Composition) เป็นโปรแกรมสำหรับสอนการอ่าน การเรียนและทักษะทางภาษา โดยเน้นที่หลักสูตรและวิธีการสอน มีการนำมาใช้ควบคู่กับการสอนแบบร่วมแรงร่วมใจ โดยครูสอนแล้วให้นักเรียนฝึกปฏิบัติภายในกลุ่ม และประเมินผลการเรียนรู้ นำคะแนนของแต่ละคนรวมเป็นคะแนนกลุ่ม

การสังเกตพฤติกรรมการร่วมแรงร่วมใจในชั้นเรียน

เป็นการสังเกตเพื่อให้ได้รายละเอียดของพฤติกรรมที่แสดงถึงการร่วมแรงร่วมใจของนักเรียน โดยมีหลักการสังเกต ดังนี้

1. กำหนดการสังเกตให้จำกัดเฉพาะเป็นเรื่อง
2. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสังเกตและแปลความหมายการสังเกต
3. สังเกตด้วยความพินิจพิจารณาจนสามารถมองเห็นรายละเอียดของเรื่องนั้นได้ลึกซึ้ง
4. มีการบันทึกเพื่อเตือนความจำในรายละเอียดที่สังเกต

วิธีการดำเนินการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย

นักศึกษา ระดับชั้น ปวส.2/1 สาขาวิชาพืชศาสตร์ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบูรณ์ จำนวน 22 คน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547

เครื่องมือในการวิจัย

1. รูปแบบการสอนแบบร่วมแรงร่วมใจ
2. รูปแบบการปรับพฤติกรรมแบบยอมรับ
3. แบบสังเกตพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักศึกษา จำนวน 6 ด้าน ได้แก่
 - 3.1 การเข้าชั้นเรียน
 - 3.2 การใช้อุปกรณ์ในโรงเรียนปฏิบัติงานเห็ด
 - 3.3 การปฏิบัติตามระเบียบการใช้โรงเรียนปฏิบัติงานเห็ด
 - 3.4 การทำเวรในโรงเรียนปฏิบัติงานเห็ด
 - 3.5 การทำงานที่มอบหมายจากผู้สอน
 - 3.6 การทำงานที่มอบหมายจากกลุ่ม

ระยะเวลาการดำเนินงานวิจัย

สัปดาห์ที่ 3-8 ของภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 รวม 6 สัปดาห์

วิธีการรวบรวมข้อมูล

1. ชี้แจงวิธีการเรียนการสอนแบบร่วมแรงร่วมใจต่อนักศึกษาทั้งหมด
2. แบ่งกลุ่มนักศึกษาตามความสมัครใจเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน โดยกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 4 มี 6 คนต่อกลุ่ม
3. ผู้สอนพิจารณาความเหมาะสมของกลุ่มเพื่อให้สมาชิกกลุ่มมีความรู้ ความสามารถแตกต่างกันโดยพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยผลการเรียนและผลการปฏิบัติงานมอบหมายในวิชา เห็ดเพื่อการค้า ใน 2 สัปดาห์แรกของการเรียน ประกอบการพิจารณา
4. ผู้สอนชี้แจงระเบียบการเข้าชั้นเรียน การใช้อุปกรณ์ในโรงเรียนปฏิบัติงานเห็ด การใช้โรงเรียนปฏิบัติงานเห็ด การทำเวรในโรงเรียนปฏิบัติงานเห็ด การทำงานที่มอบหมายจากผู้สอนและการทำงานที่มอบหมายจากกลุ่ม
5. สร้างแบบสังเกตพฤติกรรม 6 ด้าน และขอความร่วมมือจากกลุ่มอาจารย์ตรวจสอบ
6. ติดตาม สังเกตพฤติกรรมหลังจากปรับเปลี่ยนวิธีการสอน
7. ดำเนินการแก้ไขพฤติกรรมเป็นรายบุคคล และรายกลุ่มที่ผ่านเกณฑ์จากการสังเกตในแต่ละด้านโดยใช้การดูแลแบบยอมรับและวิธีการเรียนการสอนแบบร่วมแรงร่วมใจ ดังนี้
 - 7.1 การเข้าชั้นเรียน กระตุ้นและเน้นย้ำระเบียบให้คำชมเชย ชี้ให้เห็นคุณค่าของเวลาและชี้แจงเนื้อหาการเรียนล่วงหน้า
 - 7.2 การใช้อุปกรณ์ในโรงเรียนปฏิบัติงานเห็ด อธิบายการใช้พร้อมสาธิต ติดตามการใช้อุปกรณ์อย่างใกล้ชิด ตักเตือนเมื่อใช้ผิดวิธีและหากอุปกรณ์ชำรุดให้รายงานให้ผู้สอนทราบ
 - 7.3 การปฏิบัติตามระเบียบการใช้โรงเรียนปฏิบัติงานเห็ด อธิบายวิธีการใช้ การรักษาความสะอาดและการดูแลรักษาโรงเรียน
 - 7.4 การทำเวรโรงเรียนปฏิบัติงานเห็ด มอบหมายให้ปฏิบัติตามตารางเวรที่ติดไว้ที่บอร์ดในโรงเรียนและอธิบายวิธีการทำเวรร่วมกับเพื่อนในกลุ่ม
 - 7.5 งานที่มอบหมายจากผู้สอน ให้ทำแบบฝึกหัดทำยบทเรียน ชี้แจงข้อบกพร่องให้แก้ไขและให้ค้นคว้าเพิ่มเติม

7.6 งานที่มอบหมายจากกลุ่ม มอบหมายหน้าที่ให้ปฏิบัติงานและรับผิดชอบการทำงานในกลุ่มและกระตุ้นให้เห็นความสำคัญของความสำเร็จของกลุ่ม

8. วิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวมและแยกตามรายด้าน โดยใช้สถิติค่าร้อยละ
9. สรุปผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์จากแบบสังเกตพฤติกรรม จำนวน 6 ด้าน แล้วนำมาหา ค่าร้อยละ โดยมีเกณฑ์แต่ละด้านดังนี้

พฤติกรรม	เกณฑ์ผ่าน	เกณฑ์ไม่ผ่าน
1. การเข้าชั้นเรียน	- เข้าชั้นเรียนตรงเวลา - อยู่ในชั้นเรียนจนหมดเวลาเรียน	- ไม่มาเข้าชั้นเรียนตรงเวลา - ไม่อยู่ในชั้นเรียนจนหมดเวลาเรียน
2. การใช้อุปกรณ์ในโรงเรียนปฏิบัติงานเห็น	- ใช้ได้ถูกต้องตามวิธีการใช้งาน	- ใช้ไม่ถูกต้องตามวิธีการใช้งาน
3. การปฏิบัติตามระเบียบการใช้โรงเรียนปฏิบัติงานเห็น	- ปฏิบัติตามระเบียบทุกข้อ	- ปฏิบัติตามระเบียบบางข้อ
4. การทำเวรในโรงเรียนปฏิบัติงานเห็น	- ดูแลโรงเรียนในส่วนที่รับผิดชอบ สะอาดเรียบร้อย	- ไม่ดูแลโรงเรียนในส่วนที่รับผิดชอบ ให้สะอาดเรียบร้อย
5. การทำงานที่มอบหมายจากผู้สอน	- ตอบคำถามได้ถูกต้องทุกข้อ	- ตอบคำถามได้ถูกต้องบางข้อ
6. การทำงานที่มอบหมายจากกลุ่ม	- มีการค้นคว้าเพิ่มเติม - ปฏิบัติงานที่มอบหมายจากกลุ่ม	- ไม่มีการค้นคว้าเพิ่มเติม - ไม่ปฏิบัติงานที่มอบหมายจากกลุ่ม

ผลการวิจัย

ตารางแสดงผลการสังเกตพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักศึกษา ชั้น ปวส.2/1

ลำดับ	พฤติกรรม	จำนวนคนผ่านเกณฑ์ต่อสัปดาห์						
		ก่อน	3	4	5	6	7	8
1	การเข้าชั้นเรียน	14	15	18	20	22	22	22
2	การใช้อุปกรณ์ในโรงเรียนปฏิบัติงานเห็น	8	10	12	16	18	19	22
3	การปฏิบัติตามระเบียบการใช้โรงเรียนฯ	5	6	10	12	19	21	22
4	การทำเวรในโรงเรียนปฏิบัติงานเห็น	7	10	12	18	22	22	22
5	การทำงานที่มอบหมายจากผู้สอน	10	12	14	15	19	22	22
6	การทำงานที่รับผิดชอบจากกลุ่ม	8	10	12	15	20	21	22
	รวม (ร้อยละความรับผิดชอบ)	39.39	47.72	59.09	72.72	90.90	96.62	100

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาการปรับพฤติกรรมขาดความรับผิดชอบต่อการเรียน วิชาเห็ดเพื่อการค้า รหัส 3502-2211 โดยการสอนแบบร่วมมือและปรับพฤติกรรมแบบยอมรับ พบว่า โดยภาพรวม นักศึกษามีความรับผิดชอบเพิ่มจากเดิม (เดิมร้อยละ 39.39 เพิ่มเป็นร้อยละ 100) และความรับผิดชอบอันดับแรกที่นักศึกษาทุกคนปฏิบัติได้ผ่านเกณฑ์ คือ การเข้าชั้นเรียนและการทำเวรในโรงเรียนปฏิบัติงานเห็ด (ใน สัปดาห์ที่ 6) รองลงมา คือ การทำงานที่มอบหมายจากผู้สอน (ในสัปดาห์ที่ 7)

ข้อเสนอแนะ

ควรมีการติดตามพฤติกรรมความรับผิดชอบในการเรียนการสอนจนจบรายวิชา เพื่อ

1. ปลูกฝังลักษณะนิสัยที่ดี แก่นักศึกษา ตามความต้องการของสถานประกอบการ
2. สังเกตว่าการเรียนการสอนแบบร่วมมือแรงร่วมใจ มีผลต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักศึกษาอย่างถาวร

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. **หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546.** สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2546. 346 หน้า.

ประกอบ มณีโรจน์. **เรียนรู้สู่การปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ B.E.C., 2544. 129 หน้า.

ไพฑูริย์ สิลารัตน์. **ปฏิรูปการศึกษา : แนวคิดและหลักการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.** กรุงเทพฯ : วิญญูชน, 2543. 240 หน้า.

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักวิจัยและพัฒนาการอาชีวศึกษา. **วิจัยแผ่นดินเดียว : เส้นทางสู่คุณภาพการอาชีวศึกษา กรุงเทพฯ :** โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.), 2547. 80 หน้า.

ไสว พักขาว. **การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง.** กรุงเทพฯ. : บริษัท สำนักพิมพ์ เอมพันธ์ จำกัด, 2542. 310 หน้า.